

Na osnovu člana 11.b) poglavalja V odjeljak A Ustava Unsko-sanskog kantona-Prečišćen tekst („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj: 1/04 i 11/04) a u vezi sa članom 122. Zakona o rudarstvu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj:26/10) na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, Skupština Unsko-sanskog kantona na _____ sjednici održanoj dana _____ godine, donijela je

NACRT

ZAKON O RUDARSTVU

A. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

(1) Ovim zakonom uređuje se: pravni status rudnog blaga, odnosno mineralnih sirovina, način i uvjeti upravljanja mineralnim sirovinama, zaštita, izvođenje rudarskih radova, mjere zaštite na radu, obustava izvođenja i trajni prekid rudarskih radova, tehnička dokumentacija i projektovanje, rudarska mjerenja i rudarski planovi, inspeksijski nadzor, zaštita i uređenje prostora, kaznene odredbe i druga pitanja vezana uz upravljanje mineralnim sirovinama na teritoriji Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton).

(2) Rudno blago je dobro od općeg interesa i pod posebnom je zaštitom.

Član 2.

(Značenje izraza)

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- a) mineralne sirovine su neobnovljiva i obnovljiva prirodna bogatstva koja je moguće neposredno ili posredno privredno koristiti;
- b) upravljanje mineralnim sirovinama obuhvata sve postupke i radnje potrebne za (optimalnu) eksploataciju i korištenje mineralnih sirovina;
- c) rudnik je ograničeni zemljišni prostor gdje se vrši eksploatacija mineralnih sirovina uključujući opremu, mašine, zgrade, građevinsku infrastrukturu, deponije, odlagališta, skladišta i druge objekte potrebne za izvođenje rudarskih radova;
- d) rudnik u pravnom smislu je privredno društvo čija je osnovna djelatnost eksploatacija mineralnih sirovina;
- e) rudarski objekt je objekt u eksploatacionom polju namijenjen eksploataciji mineralnih sirovina i izvođenju drugih rudarskih radova koji nisu direktno vezani uz eksploataciju mineralnih sirovina;
- f) rudarska infrastruktura su objekti rudnika potrebni od početka do završetka radova na eksploataciji mineralnih sirovina (pristupni putevi, elektrouređaji i objekti, objekti vodosnabdijevanja, zgrade za ljude i opremu i dr.);
- g) prostor za otkopavanje je prostor na površini, sastoji se od zemljišta za pristup i zemljišta određenog za eksploataciju mineralnih sirovina, označen graničnim linijama između određenih geografskih koordinata povezanih na geodetsku mrežu;
- h) plan - karta rudničkog prostora je katastarska karta u propisanom mjerilu sa označenim granicama i brojevima parcela, koja na početku eksploatacije ne smije biti starija od šest mjeseci i mora se najmanje jednom godišnje dopunjavati;
- i) eksploatacija je vađenje mineralne sirovine iz ležišta i njena prerada ili oplemenjivanje;
- j) vađenje obuhvata sve potrebne radnje da se dođe do mineralne sirovine u ležištu - otvaranje, priprema za otkopavanje, otkopavanje i doprema na obogaćivanje i /ili skladištenje;
- k) prerada ili oplemenjivanje mineralnih sirovina, prema ovom zakonu, jeste odabiranje, sortiranje, odrobljenje, mljevenje i sušenje mineralne sirovine, odvajanje korisnog minerala od prateće jalovine, te odvajanje pojedinih mineralnih komponenata, kao i odstranjivanje

- nečistoća i vode iz nafte i prirodnog gasa kada su navedene radnje u tehnološkoj vezi sa eksploatacijom;
- l) skladištenje uključuje sve potrebne radnje za uskladištenje mineralnih sirovina u čvrstom i rasutom stanju;
 - m) rekultivacija napuštenih i eksploatacionih prostora, uključuje sve radnje koje je potrebno izvršiti na rudničkom prostoru u cilju završne sanacije i revitalizacije površina degradiranih rudarskim radovima u skladu sa rudarskim projektom;
 - n) eksploataciono polje je dio zemljine površine ograničeno pravim linijama, prirodnim ili vještačkim granicama koje se prostiru do određene dubine zemlje između vertikalnih ravni položenih kroz te granice, sa označenim tačkama i definiranim koordinatama;
 - o) sigurnosni stub je zaštitno područje gdje nije dozvoljeno otkopavanje mineralnih sirovina, kojim se zaštićuju površinski objekti i dobra od općeg interesa;
 - p) metoda otkopavanja je niz tehničkih postupaka, mjera, procesa i redosljeda radnji kod otkopavanja mineralnih sirovina sa rudarskim radovima u okviru konstrukcijski određenih elemenata otkopnog polja ili otkopnog radilišta;
 - q) postrojenje je skup uređaja i instalacija povezanih u funkcionalnu cjelinu kod kojih zajednička funkcija služi istom zajedničkom cilju;
 - r) klasifikacija i kategorizacija mineralnih sirovina je postupak kojim se mineralne sirovine razvrstavaju u klase i kategorije prema osobinama, mogućnostima primjene, izdašnostima, stepenu istraženosti i ekonomske opravdanosti;
 - s) rezerve mineralnih sirovina su količine mineralnih sirovina utvrđene u ležištu;
 - t) pojave mineralnih sirovina su mineralne sirovine koje nisu dovoljno istražene ili izdašne za ekonomičnu eksploataciju;
 - u) rudno blago su sve mineralne sirovine iz člana 7. ovog zakona koje se eksploatišu pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom;
 - v) pristupno zemljište je zemljište preko kojeg je moguć pristup do prostora za eksploataciju;
 - w) pojava opasnosti je svaka pojava u procesu eksploatacije mineralnih sirovina i drugih radova koja ugrožava zdravlje i život ljudi, imovinu i okoliš;
 - x) rudarski radovi su radovi koji se izvode u svrhu istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina;
 - y) rudarska metoda rada je metoda kod koje se primjenjuje tehnologija određena tehničkim propisima i propisima iz oblasti zaštite na radu u rudarstvu;
 - z) jedinica mjere mineralne sirovine u čvrstom stanju je kubni metar mineralne sirovine u ležištu;
 - aa) čvrsto stanje mineralne sirovine podrazumijeva primarno stanje mineralne sirovine u ležištu;
 - bb) površinski kop je rudarski objekt sa površinskim načinom eksploatacije mineralnih sirovina;
 - cc) izvođač je privredno društvo koje ima odobrenje nadležnog organa za izvođenje rudarskih radova ili pojedinih tehnoloških cjelina;
 - dd) izvođač rudarskih i drugih radova je privredno društvo koje je upisano u sudski registar i koje je organu nadležnom za inspekcijski nadzor dostavilo obavještenje o početku obavljanja djelatnosti i ispunjavanju uvjeta tehničke opremljenosti, zaštite na radu, zaštite i unapređenja životne sredine i drugih uvjeta propisanih za obavljanje te ili tih djelatnosti;
 - ee) rudničke vode su vode koje se nalaze na prostoru gdje se vrši ili je završena eksploatacija mineralnih sirovina, odlagalištima iskopanog zemljanog materijala, jalovištima i koje se dreniraju u susjedna vodna tijela uključujući površinske vodne tokove, podzemne vode, jezera i močvare.

Član 3.

(Svrha Zakona)

Svrha ovog Zakona je upravljanje mineralnim sirovinama s ciljem:

- a) postizanja racionalne i održive eksploatacije mineralnih sirovina;
- b) postizanja društvenog i privrednog razvoja;
- c) zaštite rudnog blaga;
- d) osiguranja učestvovanja javnosti u donošenju odluka koje se odnose na rudna bogatstva; i

- e) upravljanje mineralnim sirovinama obuhvata sve postupke i radnje potrebne za optimalnu eksploataciju i korištenje mineralnih sirovina koje će vršiti kantonalna vlast.

Član 4. (Upravljanje mineralnim sirovinama)

Upravljanje mineralnim sirovinama iz člana 7. ovog zakona je u nadležnosti kantona koji u skladu sa ovim Zakonom programira, planira i nadzire eksploataciju mineralnih sirovina uz osiguranje njihovog racionalnog iskorištenja u skladu sa propisima o sigurnosti rudarskih objekata i zaposlenih i o zaštiti okoliša i prirodnih vrijednosti.

Član 5. (Primjena Zakona)

(1) Ovaj Zakon se ne primjenjuje na djelatnosti vezane uz vršenje prijevoza mineralnih sirovina (tereta) u: željezničkom prijevozu na prugama javnog saobraćaja, drumskom saobraćaju na javnim cestama.

(2) Upravljanje vodama vrši se prema posebnom zakonu.

Član 6. (Rudarska djelatnost)

Rudarska djelatnost, u smislu ovog zakona, obuhvata: rudarske istražne radove, eksploataciju mineralnih sirovina uključujući otvaranje, pripremanje, otkopavanje, transport, odlaganje, dopremu, preradu i uskladištenje mineralnih sirovina, izradu i reviziju tehničke dokumentacije za tu djelatnost (izvještaji, studije, elaborati, planovi i projekti), sanaciju i tehničku rekultivaciju zemljišta oštećenog rudarskim radovima.

Član 7. (Mineralne sirovine)

(1) Mineralnim sirovinama, u smislu ovog zakona, smatraju se sve organske i neorganske mineralne sirovine koje se nalaze u čvrstom stanju, u primarnom obliku (ležištu) ili u nanosima, jalovištima, topioničkim troskama i prirodnim rastvorima i to:

- a) nemetalne mineralne sirovine: abrazivi, azbesti, barit, bentonit, bijeli boksit, cementni laporci, diatomit, dolomit, feldspat, fluorit, gips, grafit, kreda, krečnjak, kvarc, kvarcni pijesak, kvarcit, keramičke i vatrostatne gline, keramziti, škriljci, liskuni, magneziti, opekarske gline, pirofiliti, sumpor, tuf, talk, talkni škriljci, tehničko-građevinski kamen, arhitektonsko-građevinski kamen, ukrasno i poludrago kamenje, šljunak i pijesak za građevinarstvo izvan vodenih tokova;
- b) sve sekundarne mineralne sirovine koje se javljaju kao neiskorišteni ostatak dobijanja, obogaćivanja i prerade primarnih mineralnih sirovina i
- c) sve nenabrojane mineralne sirovine prirodnog porijekla.

(2) Upravljanje mineralnim sirovinama iz prethodnog stava vrši kantonalno ministarstvo nadležno za rudarstvo (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo).

(3) Vlada Unsko-sanskog kantona ima pravo donijeti odluku za eksploataciju mineralne sirovine od posebnog interesa za Kanton.

Član 8. (Rudarski radovi)

Rudarski radovi u smislu ovog zakona su:

- a) rudarski istražni radovi i radovi na eksploataciji mineralnih sirovina;
- b) priprema, otvaranje, eksploatacija, uređivanje zemljišta u vrijeme eksploatacije, crpljenje, obogaćivanje, uskladištavanje i sanacija i rekultivacija otkopanih prostora;
- c) ispitivanje novih eksplozivnih sredstava u cilju provjere sigurnosti i upotrebljivosti u rudarstvu;
- d) sve vrste miniranja na površini, primarna i sekundarna miniranja i sva masovna miniranja kod otkopnih i drugih rudarskih radova;
- e) odlaganje otkrivke i drugih materijala koji nastaju pri izvođenju rudarskih istražnih radova i eksploataciji mineralnih sirovina;
- f) izrada karata etaža na površinskim kopovima;
- g) izrada planova odvodnjavanja površinskih kopova i njihova zaštita od površinskih i podzemnih voda;
- h) zatvaranje rudarskih objekata, sanacija i rekultivacija zemljišta oštećenog rudarskim radovima;
- i) sanacija i rekultivacija napuštenih istražnih prostora, površinskih kopova i rudnika rudarskim metodama rada i
- j) radovi montaže, demontaže i održavanja u rudarstvu.

Član 9. (Rudarski objekti i postrojenja)

Rudarski objekti i postrojenja u smislu ovog zakona su:

- a) objekti i postrojenja u sastavu rudnika neposredno vezani uz tehnološki proces eksploatacije, pripreme, preradu i oplemenjivanje mineralnih sirovina, kao i magacini eksplozivnih sredstava koji se nalaze na površini;
- b) industrijski kolosijeci, viseće žičare, putevi i motorna vozila za prijevoz mineralnih sirovina u ležištu i od ležišta do objekata za preradu ili oplemenjivanje i odlagališta, ukoliko se prijevoz ne vrši javnim putevima, kao i skladišni prostori, radionice rudnika koje služe za remont i održavanje opreme u tehnološkom procesu eksploatacije mineralnih sirovina koje se nalaze u krugu rudnika;
- c) hidrotehnički objekti i postrojenja za odvodnjavanje i zaštitu rudnika od voda;
- d) električna mreža rudnika sa objektima, postrojenjima i uređajima koji su sa njom u neposrednoj funkciji ili galvanskoj vezi, kao i mreža i uređaji za sporazumijevanje, signalizaciju, nadzor i upravljanje;

Član 10. (Pravo na eksploataciju mineralnih sirovina)

- (1) Pravo na eksploataciju mineralnih sirovina stiče se na osnovu odobrenja za eksploataciju i na osnovu dozvola u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Pravo iz stava 1. ovog člana može se prenijeti na drugo pravno lice uz saglasnost organa koji je to pravo dodijelilo.
- (3) Pravo eksploatacije mineralnih sirovina može steći domaće i strano pravno lice pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom.

Člana 11. (Eksploataciono polje)

- (1) Eksploatacija mineralnih sirovina dozvoljena je samo unutar granica eksploatacionog polja.
- (2) Eksploataciono polje nalazi se unutar granica istražnog prostora.

(3) Oblik i veličina eksploatacionog polja utvrđuje se u zavisnosti od vrste mineralne sirovine, uvjeta racionalne eksploatacije i potrebnog prostora za smještaj rudarskih objekata infrastrukture.

(4) Eksploataciono polje obuhvata površinsku kop, transportne i pristupne puteve na etaže, prostor za preradu ili oplemenjivanje, odlagališta, vodosabirnike, magazine eksplozivnih sredstava, trafostanice, radionički prostor, uredski i sanitarni prostor.

(5) Ležišta mineralnih sirovina mogu se podijeliti na više eksploatacionih polja.

Član 12.

(Zabrana eksploatacije mineralnih sirovina pri izvođenju građevinskih radova)

(1) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova kada prilikom iskopa temelja za građevinski objekat naiđe na pojavu bilo koje mineralne sirovine iz člana 7. ovog zakona mora o tome obavijestiti kantonalno ministarstvo koje će donijeti odluku o daljnjim aktivnostima.

(2) Zabranjeno je na osnovu građevinske dozvole iskopom temelja za građevinski objekt vršiti eksploataciju mineralnih sirovina.

B. IZVOĐENJE RUDARSKIH RADOVA

Član 13.

(Uvjeti za izvođenje radova)

(1) Rudarsku djelatnost može obavljati privredno društvo upisano u registar društava, koje je organu nadležnom za inspekcijski nadzor dostavilo obavještenje o početku obavljanja djelatnosti i ispunjavanju uvjeta tehničke opremljenosti, zaštite na radu, zaštite i unapređenja životne sredine i drugih uvjeta propisanih za obavljanje te ili tih djelatnosti.

(2) Kada privredno društvo izvođenje radova povjerava drugom privrednom društvu tada je obavezno zaključiti odgovarajući ugovor sa izvođačem radova koji ispunjava propisane uvjete iz stava 1. ovog člana.

(3) Izvođači radova dužni su postupati po odredbama ovog Zakona i provedbenim propisima.

Član 14.

(Način izvođenja rudarskih radova)

Pri obavljanju rudarske djelatnosti privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova mora poštovati tehničke propise i normative u rudarstvu (u daljnjem tekstu: tehnički propisi), propise o zaštiti na radu, zaštiti okoliša, uvjete utvrđene u urbanističkoj saglasnosti i druge propise, osigurati lična zaštitna sredstva zaposlenicima i provoditi propise o zaštiti ljudi i imovine.

Član 15.

(Više izvođača rudarskih radova)

(1) Kada u istom rudničkom prostoru radove izvode dva ili više izvođača rudarskih radova privredno društvo gdje se izvode radovi dužno je osigurati provođenje svih mjera zaštite na radu i zaštite zdravlja zaposlenika.

(2) Zaposlenici izvođača rudarskih radova iz stava 1. ovog člana moraju biti upoznati sa propisima i mjerama zaštite na radu, te opasnostima koje mogu nastati tokom izvođenja radova.

(3) Obaveza privrednog društva iz stava 1. ovog člana ne oslobađa odgovornosti svakog pojedinačnog izvođača rudarskih radova za provođenje svih mjera zaštite na radu i zaštite zdravlja zaposlenika.

(4) Prije početka izvođenja rudarskih radova privredno društvo gdje se izvode rudarski radovi i izvođač rudarskih radova međusobne obaveze i odgovornosti u provođenju mjera zaštite na radu i zaštite zdravlja zaposlenika regulirat će pisanim ugovorom.

Član 16.

(Postupak kod pojava iznenadnih opasnosti)

(1) Svaki zaposlenik dužan je odmah obavijestiti nadređenog o svakoj pojavi opasnosti, posebno o pojavama zagušljivih i otrovnih gasova, prodorima vode, mulja, blata, i obrušavanjima, nestabilnim kosinama, neeksplodiranim minskim punjenjima i drugim pojavama opasnosti, koje mogu ugroziti zaposlene, objekte i uređaje.

(2) O svim pojavama opasnosti iz stava 1. ovog člana odgovorno lice privrednog društva dužno je odmah obavijestiti nadležnu rudarsku inspekciju.

(3) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je odmah obavijestiti kantonalno ministarstvo, nadležnog rudarskog inspektora i organ uprave nadležan za unutrašnje poslove o svakom smrtnom slučaju, grupnoj povredi, težoj povredi na radu i svakoj drugoj rudarskoj nesreći i o uzrocima nesreće u privrednom društvu.

Član 17.

(Provođenje stručnih poslova u oblasti zaštite na radu i zdravlja zaposlenika na radu)

(1) Privredno društvo, odnosno izvođači rudarskih radova moraju provoditi i osigurati nadzor nad primjenom tehničkih propisa i propisa iz područja zaštite na radu i zaštite zdravlja zaposlenika.

(2) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova na površinskim kopovima zavisno od specifičnih uvjeta za eksploataciju dužan je organizirati službu zaštite na radu ili odrediti posebno lice za nadzor nad provođenjem tehničkih normativa i mjera zaštite na radu.

(3) Zadatak službe zaštite na radu je:

- a) neposredna kontrola provođenja svih propisanih mjera zaštite na radu;
- b) vođenje evidencije o nesretnim slučajevima, profesionalnim oboljenjima, povredama na radu i drugim iznenadnim pojavama koje ugrožavaju živote zaposlenika i opremu u privrednom društvu po mjestu nastanka, uzrocima i nastalim posljedicama;
- c) proučavanje uzroka nesretnih slučajeva, profesionalnih oboljenja, povreda na radu i drugih iznenadnih pojava koje ugrožavaju živote zaposlenih i opremu i davanje prijedloga za poduzimanje mjera i metoda rada koje osiguravaju uspješno otklanjanje tih uzroka;
- d) praćenje zdravstvenog stanja zaposlenika i predlaganje mjera za unapređenje zdravstveno-higijenskih uvjeta pri radu;
- e) davanje prijedloga upravi privrednog društva za unapređenje zaštite na radu i zaštite zdravlja zaposlenika;
- f) davanje stručnih mišljenja da li su rudarski projekti izrađeni u skladu sa propisanim mjerama zaštite na radu i
- g) obavljanje i drugih poslova i ovlaštenja koja su joj data općim aktom privrednog društva.

(4) Zadatke službe zaštite na radu obavlja potreban broj lica visoke stručne spreme odgovarajuće struke koja imaju najmanje dvije godine radnog iskustva stečenog nakon položenog stručnog ispita.

(5) Izuzetno, poslove neposredne kontrole provođenja mjera zaštite na radu mogu obavljati i lica koja imaju višu ili srednju stručnu spremu odgovarajućeg smjera i pet godina radnog iskustva stečenog nakon položenog stručnog ispita.

(6) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova mora prije početka izvođenja radova izraditi uputstva koja će sadržavati način izvođenja radova i mjere zaštite koje se moraju provoditi pri izvođenju radova u cilju zaštite života i zdravlja zaposlenika. Uputstva se moraju pravovremeno usklađivati sa nastalim promjenama uvjeta rada.

Član 18.
(Rukovodeća lica u rudarstvu)

(1) Poslove i zadatke stručnog rukovođenja pri izvođenju rudarskih radova, izradi i reviziji rudarskih projekata, vršenju nadzora, samostalnom obavljanju rudarskih mjerenja i druge poslove pri eksploataciji mineralnih sirovina mogu obavljati zaposlenici koji ispunjavaju propisane uvjete stručne spreme i radnog iskustva i koji su položili stručni ispit.

(2) Privredno društvo dužno je svojim općim aktom utvrditi obavezu stručnog usavršavanja i provjeru stručne osposobljenosti za zaposlenike koji rade na poslovima za koje je, prema odredbama ovog zakona, propisana stručna sprema i radno iskustvo.

Član 19.
(Tehničko rukovođenje)

Poslove tehničkog rukovođenja u privrednom društvu koje se bavi rudarskom djelatnošću može obavljati zaposlenik koji ima visoku stručnu spremu rudarske struke odgovarajućeg smjera i najmanje tri godine radnog iskustva i položen stručni ispit.

Član 20.
(Rudarska mjerenja)

Poslove rudarskog mjerenja na površinskim kopovima može obavljati zaposlenik koji ima visoku ili srednju stručnu spremu odgovarajuće struke, položen stručni ispit i najmanje dvije godine radnog iskustva stečenog nakon položenog stručnog ispita.

Član 21.
(Nadzornik u rudarskim objektima)

Poslove nadzornika u rudarskim objektima može obavljati zaposlenik koji ima najmanje srednju stručnu spremu odgovarajućeg smjera i dvije godine radnog iskustva stečenog nakon položenog stručnog ispita.

Član 22.
(Poslovođa u rudarskim objektima)

Poslove poslovođe u rudarskim objektima može obavljati zaposlenik koji ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima nadzornika u odgovarajućem objektu.

Član 23.
(Samostalno rukovanje eksplozivnim sredstvima)

(1) Poslove samostalnog rukovanja eksplozivnim sredstvima mogu obavljati i zaposlenici koji imaju visoku, višu ili srednju stručnu spremu rudarske struke i koji su stekli teorijska i praktična znanja o eksplozivnim sredstvima i miniranju.

(2) Poslove samostalnog rukovanja eksplozivnim sredstvima mogu obavljati kvalifikovani zaposlenici rudarske struke koji imaju najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima kvalifikovanog zaposlenika rudarske struke i položen ispit iz poznavanja propisa, primjene i praktičnog rukovanja eksplozivnim sredstvima.

Član 24.
(Stručna sprema)

Pod školama i fakultetima odgovarajuće struke za obavljanje poslova iz člana od 18. do 23. ovog zakona podrazumijevaju se za poslove:

- a) samostalno rukovanje eksplozivnim sredstvima - položen ispit za kvalifikovanog zaposlenika rudarske struke, rudarska tehnička škola odnosno rudarski fakultet;
- b) nadzor nad eksploatacionim radovima - rudarska tehnička škola;
- c) nadzor u objektima oplemenjivanja i obogaćivanja mineralnih sirovina - rudarska , mašinska i tehnološka ili hemijska tehnička škola;
- d) nadzor nad elektropostrojenjima i radovima - elektro- tehnička škola;
- e) nadzor nad mašinskim postrojenjima i radovima - mašinska tehnička škola;
- f) nadzor nad građevinsko-montažnim i drugim specijalnim radovima - građevinska, tehnička odnosno druga odgovarajuća srednja škola;
- g) tehničko rukovođenje rudarskim radovima, masovnim miniranjem i službom zaštite na radu - rudarski fakultet;
- h) tehničko rukovođenje radovima prerade ili oplemenjivanja - rudarski, tehnološki, rudarsko-mašinski, mašinski i elektrotehnički fakultet;
- i) tehničko rukovođenje elektroslužbom - elektrotehnički fakultet;
- j) tehničko rukovođenje mašinskom službom - rudarsko- mašinski ili mašinski fakultet;
- k) tehničko rukovođenje sistemom odvodnjavanja - rudarski, geološki ili mašinski fakultet;
- l) tehničko rukovođenje građevinsko-montažnim i drugim specifičnim radovima - građevinski odnosno drugi odgovarajući fakultet;
- m) rudarsko mjerenje - geodetska ili rudarska tehnička škola odnosno geodetski ili rudarski fakultet;
- n) tehničko rukovođenje službom rudarskih mjerenja - geodetski odnosno rudarski fakultet i
- o) tehničko rukovođenje geološkom službom na rudniku - geološki fakultet.

Član 25.
(Stručni ispit)

Stručni ispit za tehničko rukovođenje, nadzor nad rudarskim radovima i samostalno obavljanje rudarskih mjerenja polažu kandidati koji imaju stručnu spremu propisanu ovim zakonom i najmanje jednu godinu radnog iskustva u oblasti rudarstva nakon sticanja stručne spreme.

Član 26.
(Polaganje stručnog ispita)

(1) Stručni ispit iz člana 25. polaže se pred komisijom koju imenuje federalni ministar.

(2) Program stručnog ispita, te uvjete, način i troškove polaganja stručnog ispita uređeno je federalnim propisom.

Član 27.
(Radno iskustvo)

Pod radnim iskustvom u smislu odredbi člana od 18. do 23. ovog zakona smatra se iskustvo na odgovarajućim poslovima u rudarstvu stečeno nakon sticanja stručne spreme koja je uvjet za rad na određenom radnom mjestu, odnosno iskustvo stečeno nakon položenog stručnog ispita u slučajevima propisanim ovim zakonom.

Član 28.
(Izvođenje i nadzor rudarskih radova)

(1) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova mora osigurati izvođenje radova prema tehničkoj dokumentaciji, tehničkim propisima i propisima o zaštiti života i zdravlja zaposlenika, a pri građenju drugih objekata i odredbe koje važe za građenje tih objekata.

(2) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova obavezan je osigurati stalni nadzor nad svim rudarskim radovima, postrojenjima i uređajima i instalacijama u svim smjenama od stručnih lica ili posredstvom uređaja za kontrolu i daljinsko upravljanje.

Član 29.
(Knjiga rudarskog nadzora)

(1) Privredno društvo dužno je voditi knjigu rudarskog nadzora u koju se unose naređenja nadležnog rudarskog inspektora izdata na licu mjesta pri vršenju nadzora u rudarskim objektima u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara.

(2) U knjigu rudarskog nadzora unose se naređenja i direktora privrednog društva, lica odgovornog za glavno tehničko rukovođenje i rukovodioca službe zaštite na radu, koja se odnose na zaštitu na radu, a izdata su na licu mjesta pri pregledu radova.

Član 30.
(Dozvole)

Za izvođenje rudarskih radova iz člana 8. ovog zakona, koji se odnose neposredno na eksploataciju mineralnih sirovina potrebno je od kantonalnog ministarstva pribaviti sljedeće dozvole:

- a) dozvola za eksploataciju;
- b) dozvola za potpunu i trajnu obustavu eksploatacije;
- c) dozvola za izvođenje radova prema rudarskom projektu;
- d) dozvola za upotrebu rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija – upotrebna dozvola;
- e) privremena dozvola za izvođenje radova i
- f) konačna dozvola za izvođenje radova.

Član 31.
(Zahtjev za izdavanje dozvole i sadržaj dozvole za eksploataciju)

(1) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za eksploataciju privredno društvo dužno je priložiti:

- a) dokumentaciju o izvršenim istražnim radovima, ležištu mineralnih sirovina, utvrđenim količinama i kvalitetu mineralnih sirovina (potvrda o revidovanim rezervama);
- b) dokaz o pravu korištenja ili pravu služnosti na zemljište određeno za eksploataciju mineralnih sirovina;
- c) situacioni plan - kartu sa ucrtanim granicama eksploatacionog polja u mjerilu koje omogućava da se na njegovoj podlozi u prirodi mogu odrediti granice rudničkog prostora, sa javnim saobraćajnim i drugim objektima koji se nalaze na tom prostoru, sa opisom granica eksploatacionog polja, uz naznaku općine na čijem se području eksploataciono polje nalazi;
- d) podatke o tehničkoj opremljenosti privrednog društva ili izvođača rudarskih radova, kao i stručnoj osposobljenosti zaposlenika za eksploataciju mineralnih sirovina i
- e) okolinsku dozvolu i urbanističku saglasnost.

(2) Dozvola za eksploataciju sadrži podatke o:

- a) vrsti mineralne sirovine ili mineralnih sirovina koje su predmet eksploatacije;

- b) načinu eksploatacije;
- c) položaju i tačnim granicama eksploatacionog polja;
- d) roku u kojem se moraju izvršiti pripremni radovi uključujući i izradu rudarskog projekta i dobiti dozvola za izvođenje radova na eksploataciji mineralne sirovine;
- e) roku važnosti dozvole;
- f) obavezi potpisivanja ugovora o koncesiji i
- g) obavezi sanacije i rekultivacije područja oštećenog eksploatacijom mineralnih sirovina.

Član 32.
(Ukidanje dozvole za eksploataciju)

Kantonalno ministarstvo ukinut će dozvolu za eksploataciju mineralnih sirovina ako:

- a) privredno društvo kome je izdata dozvola ne počne sa eksploatacijom u roku navedenom u dozvoli;
- b) privredno društvo ne pribavi dozvolu za izvođenje radova prema rudarskom projektu u propisanom roku;
- c) rudarskim radovima se ugrožava život i zdravlje zaposlenika i drugih građana i imovine, a druge mjere utvrđene ovim zakonom i drugim propisima nisu dovoljne da se to spriječi;
- d) ugrožava se okoliš i ne vrši rekultivacija prostora oštećenog rudarskim radovima prema odobrenom projektu i
- e) raskinut je ugovor o koncesiji.

Član 33.
(Prestanak važenja dozvole za eksploataciju)

Dozvola za eksploataciju prestaje važiti:

- a) prestankom rada privrednog društva;
- b) kada je iscrpljena mineralna sirovina na prostoru eksploatacionog polja;
- c) kada privredno društvo odustane od izdate dozvole za eksploataciju ili
- d) istekom ugovora o koncesiji.

Član 34.
(Zahtjev za produženje dozvole za eksploataciju)

Uz zahtjev za produženje dozvole privredno društvo dužno je priložiti:

- a) važeću dozvolu;
- b) potvrdu o priznatim rezervama mineralne sirovine;
- c) situacioni plan - kartu sa ucrtanim granicama eksploatacionog polja u mjerilu koje omogućava da se na njegovoj podlozi mogu odrediti granice rudničkog prostora sa javnim saobraćajnim i drugim objektima koji se nalaze na tom prostoru.

Član 35.
(Dozvola za potpunu i trajnu obustavu eksploatacije)

(1) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za potpunu i trajnu obustavu eksploatacije privredno društvo dužno je priložiti:

- a) ugovor o koncesiji;
- b) revidovan rudarski projekt za obustavu eksploatacije;
- c) urbanističku saglasnost;
- d) okolinsku dozvolu;
- e) obrazloženje potpune i trajne obustave eksploatacije i odluku privrednog društva o potpunoj i trajnoj obustavi eksploatacije.

(2) Dozvola za potpunu i trajnu obustavu eksploatacije sadrži podatke o:

- a) postojanju ugovora o koncesiji;
- b) vrsti mineralne sirovine koja je predmet obustave eksploatacije sa količinama preostalih rezervi;
- c) obavezi privrednog društva o trajnom čuvanju tehničke dokumentacije koja se odnosi na eksploataciju mineralne sirovine;
- d) obavezi privrednog društva o provođenju mjera sigurnosti kojima će se trajno isključiti mogućnost nastajanja opasnosti po ljude i imovinu;
- e) odobrenju ulaska u eksploataciono polje za otklanjanje posljedica eksploatacije;
- f) obavezi privrednog društva o sanaciji i rekultivaciji eksploatacionog područja u skladu sa projektom za predmetno eksploataciono polje;
- g) položaju i tačnim granicama eksploatacionog polja;
- h) ažurnom stanju izvedenih radova do vremena obustave i
- i) roku obustave.

Član 36.

(Dozvola za izvođenje radova prema rudarskom projektu)

(1) Dozvolom za izvođenje rudarskih radova, gradnju objekata i postrojenja prema odobrenom rudarskom projektu odobravaju se radovi za gradnju objekata i postrojenja iz člana 8. i 9. ovog zakona.

(2) Uz zahtjev za dobivanje dozvole iz stava 1. ovog člana privredno društvo ili izvođač rudarskih radova mora priložiti:

- a) ugovor o koncesiji;
- b) revidovan rudarski projekt u dva primjerka;
- c) dokaz o ispunjavanju uvjeta za izvođenje rudarskih radova;
- d) dozvolu za eksploataciju određene mineralne sirovine;
- e) dokaz o pravu korištenja ili pravu služnosti za zemljište određeno za eksploataciju;
- f) okolinsku dozvolu i urbanističku saglasnost;
- g) izvještaj revidenta o reviziji projekta i
- h) vodnu saglasnost.

(3) Dozvola za izvođenje rudarskih radova, gradnju objekata i postrojenja prema rudarskom projektu sadrži:

- a) naziv privrednog društva ili izvođača rudarskih radova kojem je izdata dozvola za izvođenje radova;
- b) naziv projekta prema kojem se odobrava izvođenje radova i gradnja objekata i postrojenja;
- c) konstataciju da se projekt ovjerava u dva primjerka;
- d) nalog podnosiocu zahtjeva da je jedan primjerak ovjerenog projekta dužan čuvati kao akt od trajne vrijednosti;
- e) nazive bitnih dokumenata priloženih uz zahtjev za dozvolu i to:
 - 1) dokaz o pravu korištenja ili pravu služnosti za zemljište određeno za eksploataciju;
 - 2) urbanističku saglasnost i
 - 3) revizioni izvještaj sa mišljenjem da se može izdati dozvola.

(4) U postupku izdavanja dozvole za izvođenje radova, gradnju objekata i postrojenja nadležni organ uprave utvrđuje:

- a) gdje je projekt urađen;
- b) ko je rukovodio izradom projekta;
- c) gdje je izvršena revizija projekta i

d) ko je revident.

Član 37.

(Privremena dozvola za izvođenje rudarskih radova)

- (1) Za uvođenje nove otkopne metode kod eksploatacije mineralnih sirovina, Kantonalno ministarstvo može izdati privremenu dozvolu za izvođenje rudarskih radova u trajanju od najduže dvije godine.
- (2) Privremena dozvola izdaje se i u slučajevima kada je zbog uvođenja nove tehnologije i postrojenja predviđen probni rad.
- (3) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz st. 1. i 2. ovog člana privredno društvo mora priložiti sljedeće dokumente:
 - a) revidovani rudarski projekt u dva primjerka i
 - b) izvještaj revidenta o reviziji projekta.

Član 38.

(Konačna dozvola)

Konačnu dozvolu kojom se određuju zaštitne mjere kod upotrebe otkopne metode, tehnologije ili postrojenja iz člana 37. ovog zakona, privrednom društvu izdaje kantonalno ministarstvo poslije predočenja dokaza o ispravnosti otkopne metode, tehnologije i postrojenja.

Član 39.

(Početak izvođenja rudarskih radova)

- (1) Privredno društvo ili izvođač rudarskih radova kojem je izdata dozvola iz člana 30. stav 1. tačka 3. ovog zakona mora, najkasnije 15 dana prije početka izvođenja rudarskih radova, nadležnoj rudarskoj inspekciji prijaviti početak izvođenja rudarskih radova i lica koja će obavljati poslove tehničkog rukovođenja rudarskim radovima, kao i lica koja će obavljati poslove tehničkog nadzora, ako se rudarskim radovima grade objekti.
- (2) Privredno društvo ili izvođač rudarskih radova mora rudarskoj inspekciji prijaviti prestanak rudarskih radova, ako prijavom početka radova nije određen rok trajanja i okončanja radova.

Član 40.

(Dozvola za upotrebu rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija)

- (1) Upotreba rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija izgrađenih na osnovu odobrenog glavnog i dopunskog rudarskog projekta dozvoljena je na osnovu dozvole za njihovu upotrebu.
- (2) Dozvolu za upotrebu rudarskih objekata i postrojenja iz člana 30. tačka 4. ovog zakona na prijedlog komisije za tehnički pregled izdaje organ uprave koji je izdao dozvolu za izvođenje radova.
- (3) Tehničkim pregledom utvrđuje se da li je izgrađeni objekt i postrojenje izgrađeno prema odobrenom projektu, da li je usklađen sa propisima, mjerama i normativima zaštite na radu i obaveznim standardima, da li je tehnički ispravan i da li ugrožava okoliš, život i zdravlje zaposlenika i građana.
- (4) Tehnički pregled rudarskih objekata i postrojenja izgrađenih na osnovu odobrenog glavnog i dopunskog rudarskog projekta vrši i odobrava upotrebu kantonalno ministarstvo putem stručne komisije.

(5) Stručna komisija sastavljena je od predstavnika kantonalnog ministarstava i stručnih lica iz privrednih društava ili ustanova iz oblasti rudarstva koja ispunjavaju uvjete iz člana 63. ovog zakona.

(6) U radu stručne komisije iz stava 5. ovog člana učestvuju i predstavnici organa koji je izdao urbanističku saglasnost i okolinsku dozvolu.

(7) Radu komisije za tehnički pregled obavezno prisustvuje predstavnik rudarske inspekcije.

(8) Troškove tehničkog pregleda snosi privredno društvo.

(9) Rudarski objekti i postrojenja izgrađeni na osnovu odobrenog glavnog i dopunskog rudarskog projekta mogu se pustiti u probni rad najduže do šest mjeseci poslije izvršenog tehničkog pregleda od stručne komisije, koju je formiralo privredno društvo sa zadatkom da utvrdi da li su izvedeni radovi u skladu sa rješenjima datim u rudarskom projektu. O puštanju u probni rad rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija privredno društvo pisano obavještava kantonalno ministarstvo.

(10) Vršenje tehničkog pregleda pokreće se zahtjevom privrednog društva.

(11) Uz zahtjev za tehnički pregled za dobijanje dozvole za upotrebu rudarskih objekata i postrojenja privredno društvo prilaže:

- a) rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje registrirane djelatnosti;
- b) spisak objekata i opreme;
- c) spisak projekata prema kojima su izgrađeni objekti, postrojenja i uređaji uz navođenje broja dozvole pod kojim su odobreni;
- d) spisak kadrova;
- e) spisak isprava i šifre o izvršenim periodičnim pregledima oruđa za rad i uređaja, odnosno radnih i pomoćnih prostorija koji podliježu obavezanim periodičnim pregledima i
- f) vodnu dozvolu.

(12) Dozvola za upotrebu rudarskog objekta i postrojenja sadrži:

- a) naziv privrednog društva kojem se izdaje dozvola;
- b) naziv mjesta izgrađenog objekta i postrojenja;
- c) nazive objekata i postrojenja sa tehničkim karakteristikama;
- d) obaveze privrednog društva da sve izmjene u projektnoj dokumentaciji nastale u toku izgradnje objekta mora unijeti u odobrenu projektну dokumentaciju i čuvati svo vrijeme dok objekt traje; i
- e) konstataciju da:
 - 1) objekt i postrojenje izgrađeni su u skladu sa odobrenim rudarskim projektom;
 - 2) privredno društvo uvažilo je uvjete date u dozvoli za izvođenje radova i
 - 3) privredno društvo uvažilo je uvjete navedene u urbanističkoj saglasnosti.

Član 41.

(Okolinska dozvola i urbanistička saglasnost)

(1) Okolinska dozvola je upravni akt koji izdaje nadležni organ u skladu sa propisom koji uređuje zaštitu okoliša u Federaciji.

(2) Urbanistička saglasnost je upravni akt koji izdaje nadležni organ u skladu sa propisom koji uređuje prostorno planiranje i korištenje zemljišta u Federaciji.

C. MJERE ZAŠTITE NA RADU

Član 42. (Obaveze u provođenju mjera)

- (1) Direktor privrednog društva odgovoran je za organiziranje službe zaštite na radu.
- (2) Za neposredno provođenje mjera zaštite na radu odgovorno je svako lice zaposleno u privrednom društvu, odnosno kod izvođača u okviru djelokruga svog rada u skladu sa pravilnikom o mjerama zaštite na radu.
- (3) Direktor privrednog društva dužan je povremeno, a najmanje dva puta godišnje razmatrati stanje zaštite na radu i rad službe zaštite na radu.

Član 43. (Poduzimanje mjera za zaštitu života građana i osiguranje imovine)

- (1) Pri izvođenju rudarskih radova privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je poduzeti mjere potrebne za zaštitu života i zdravlja građana kao i osiguranje imovine prema važećim propisima.
- (2) Vlasnici i korisnici zemljišta i objekata na eksploatacionom polju, kao i ostali građani pri kretanju ili radu dužni su se pridržavati mjera zaštite koje je propisalo privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova.

Član 44. (Upoznavanje sa propisima)

- (1) Svaki zaposlenik koji zasnuje radni odnos u privrednom društvu mora se prije raspoređivanja na poslove, odnosno zadatke upoznati sa poslom koji će obavljati, propisima i mjerama zaštite na radu i mjerama zaštite od požara, sa opasnostima koje mogu nastati u poslu, kao i sa organiziranjem i provođenjem zaštite na radu u privrednom društvu.
- (2) Zaposlenik ima pravo zahtijevati od lica zaduženog za upoznavanje sa propisima da se što potpunije upozna sa opasnostima posla, pravima odnosno dužnostima u vezi sa zaštitom na radu i uvjetima rada.

Član 45. (Uvođenje u posao)

- (1) Zaposlenik koji se prvi put raspoređuje na rudarske poslove mora se najmanje 15 dana u smjeni u kojoj je raspoređen uvoditi u posao pod neposrednim nadzorom instruktora kojeg odredi ovlašteno odgovorno lice u privrednom društvu i u tom periodu zaposlenik ne može biti raspoređen na stalne poslove i zadatke.
- (2) Zaposlenik koji se raspoređuje na druge poslove i zadatke mora se prije otpočinjanja rada upoznati sa radom, propisima, mjerama zaštite i opasnostima koje mogu nastati na tim poslovima i zadacima.
- (3) Zaposlenik je dužan u toku rada stalno upotpunjavati i usavršavati svoja znanja iz oblasti zaštite na radu.
- (4) Uvođenje zaposlenika u rudarski posao mora biti regulirano internim aktom privrednog društva.

Član 46.
(Poznavanje propisa iz oblasti zaštite na radu)

- (1) Privredno društvo, odnosno izvođač radova dužan je donijeti posebne programe za sticanje znanja iz oblasti zaštite na radu prema vrsti poslova i stručnosti zaposlenika.
- (2) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je organizirati upoznavanje svih zaposlenika sa propisima i mjerama zaštite na radu, kao i mjerama provođenja plana odbrane i akcija spašavanja u slučajevima iznenadnih udesa.
- (3) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je putem stručne komisije najmanje jedanput godišnje vršiti provjeru poznavanja propisa o tehničkim mjerama i o zaštiti na radu, kao i plana odbrane i akcije spašavanja u slučajevima iznenadnih udesa, nadzornog i tehničkog osoblja, palioca mina, visokokvalifikovanih i kvalifikovanih zaposlenika čiji je rad neposredno vezan uz rudarske radove.

Član 47.
(Sankcije za nepoznavanje propisa)

- (1) Zaposlenici koji ne pokažu zadovoljavajuće poznavanje propisa o tehničkim mjerama i o mjerama zaštite na radu, a naročito o provođenju plana odbrane i akcije spašavanja ne mogu obavljati poslove dok se ponovnom provjerom ne utvrdi da su ovladali tim znanjima.
- (2) Ukoliko se i ponovnom provjerom utvrdi nezadovoljavajuće poznavanje propisa, poslodavac je dužan zaposlenika rasporediti na druge odgovarajuće poslove, a ako takvih poslova nema riješit će njegov radno-pravni status na način propisan Zakonom o radu.

Član 48.
(Privremeno udaljavanje zaposlenika sa posla)

- (1) Direktor privrednog društva i druga odgovorna lica za izvođenje radova određena pravilnikom o mjerama zaštite na radu, kao i zaposlenik službe zaštite na radu imaju pravo privremeno udaljiti sa posla zaposlenika koji je izvršio povredu neke od propisanih mjera kojima se ugrožava lična i kolektivna sigurnost.
- (2) Pravilnikom o mjerama zaštite na radu privrednog društva odredit će se koje su to povrede mjera zaštite na radu zbog kojih se može postupiti po odredbi stava 1. ovog člana.

D. PRIVREMENA, POTPUNA I TRAJNA OBUSTAVA RUDARSKIH RADOVA

Član 49.
(Privremena obustava)

- (1) Privremenu obustavu rudarskih radova koja je iznenada nastupila na eksploataciji mineralnih sirovina zbog rudarskih ili privrednih razloga privredno društvo ili izvođač rudarskih radova mora prijaviti kantonalnom ministarstvu i nadležnoj rudarskoj inspekciji u roku od 24 sata nakon obustave radova.
- (2) Pojavu opasnosti po živote i zdravlje zaposlenika privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova mora odmah prijaviti kantonalnom ministarstvu i nadležnoj rudarskoj inspekciji.
- (3) Privremenu planiranu obustavu radova privredno društvo ili izvođač rudarskih radova mora prijaviti kantonalnom ministarstvu i nadležnoj rudarskoj inspekciji najmanje osam dana prije obustave radova. Postupak je isti kod ponovnog početka radova.

(4) Ako je obustava iz stava 3. ovog člana očekivana i traje duže od 30 dana, privredno društvo ili izvođač rudarskih radova dužan je:

- a) izvršiti mjerenja stanja i dopuniti rudarske planove - karte;
- b) sačiniti zapisnik sa obrazloženjem o uzrocima obustave radova i opasnostima koje su uzrokovale obustavu i
- c) pripremiti plan mjera i aktivnosti radi sprečavanja nastajanja opasnosti koje se mogu pojaviti kod ponovnog otpočinjanja radova.

(5) Za vrijeme privremene obustave izvođenja radova privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova mora osigurati redovno održavanje svih rudarskih prostorija i objekata, spriječiti nastajanje šteta i osigurati kretanje zaposlenih bez opasnosti po njihov život i zdravlje.

(6) Prije puštanja u rad privremeno obustavljenih rudarskih radova privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je putem komisije u kojoj je obavezno prisutan i nadležni rudarski inspektor, izvršiti pregled i utvrditi da li su osigurani sigurni uvjeti za nastavak radova.

(7) Privremeni prekid izvođenja rudarskih radova je prekid koji ne traje duže od jedne godine.

Član 50.

(Potpuna i trajna obustava rudarskih radova)

(1) U slučaju da privredno društvo iz bilo kojeg razloga odluči potpuno i trajno obustaviti izvođenje rudarskih radova na eksploataciji mineralnih sirovina na svim objektima ili na samo jednom objektu na kojem se izvode rudarski radovi, mora pri tome poštovati odredbe ovog zakona.

(2) Potpunu ili trajnu obustavu izvođenja rudarskih radova eksploatacije mineralnih sirovina privredno društvo mora prijaviti kantonalnom ministarstvu i nadležnoj rudarskoj inspekciji u roku od 15 dana prije početka obustave radova.

(3) Kantonalno ministarstvo može imenovati komisiju koja će na licu mjesta provjeriti razloge obustave radova. Privredno društvo mora komisiji predložiti dokumentaciju na osnovu koje je izvodilo radove na eksploataciji mineralnih sirovina i donijelo odluku o potpunoj i trajnoj obustavi izvođenja radova, kao i rudarski projekt zatvaranja rudarskog objekta na kojem prestaje eksploatacija.

(4) U sastav komisije iz stava 3. ovog člana pored predstavnika Kantonalnog ministarstva imenuju se i predstavnici Kantonalnog ministarstva prostornog uređenja.

(5) Poslije izvršenog pregleda komisija sačinjava zapisnik sa prijedlozima daljnjih mjera i dostavlja ga kantonalnom ministarstvu. Zapisnik predstavlja stručnu podlogu za izdavanje dozvole za obustavu eksploatacije iz člana 35. ovog zakona.

Član 51.

(Sanacija i rekultivacija posljedica rudarskih radova na okoliš)

(1) Poslije dobijanja dozvole za obustavu eksploatacije mineralne sirovine iz člana 30. tačka 2. ovog zakona, privredno društvo mora izvršiti konačnu sanaciju zemljišta i rekultivaciju okoliša i otkloniti posljedice nastale pri izvođenju rudarskih radova, a na osnovu projekta sanacije i rekultivacije.

(2) Privredno društvo dužno je, prema projektu izvođenja rudarskih radova, u kontinuitetu vršiti sanaciju zemljišta i tehničku rekultivaciju devastiranih površina nastalih usljed rudarskih radova.

(3) Prije obavljanja konačne sanacije privredno društvo dužno je provesti mjere osiguranja kako bi se trajno isključile opasnosti po život i zdravlje ljudi i imovine i mogući uzročnici zagađenja okoliša, odnosno štete na objektima i okolišu.

(4) O izvršenim radnjama iz stava 1., 2. i 3. ovog člana privredno društvo dužno je obavijestiti kantonalno ministarstvo, nadležnu rudarsku inspekciju i kantonalnu inspekciju za okoliš.

(5) Kantonalno ministarstvo na osnovu obavještenja iz stava 4. ovog člana izvršiti će tehnički pregled kojim će se utvrditi da li je sanacija i rekultivacija okoliša izvedena u saglasnosti sa rudarskim projektom i da li su provedene mjere iz stava 3. ovog člana dovoljne, o čemu će izdati potvrdu privrednom društvu. Ako provedene mjere nisu dovoljne narediti će se privrednom društvu da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

(6) Ako privredno društvo ne postupi po nalogu iz stava 5. ovog člana, kantonalno ministarstvo provesti će potrebne mjere sigurnosti na trošak privrednog društva.

(7) U obavljanju tehničkog pregleda iz stava 5. ovog člana učestvuju i predstavnici kantonalnog ministarstava, nadležnih ministarstava za prostorno uređenje, okoliš i turizam i poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.

(8) Troškove tehničkog pregleda snosi privredno društvo.

Član 52. **(Prestanak prava i obaveza)**

(1) Prava i obaveze iz dozvola reguliranih članom 30. stav 1. tačka od a) do f) ovog zakona prestaju sa odlukom koju izdaje isti organ koji je izdao navedene dozvole.

(2) Brisanje privrednog društva iz katastra eksploatacionih polja utvrđuje se odlukom iz stava 1. ovog člana.

(3) Rudarski planovi, mjeračke knjige i druga dokumentacija o stanju rudarskih radova nakon donošenja odluke o obustavi eksploatacije moraju se deponovati u arhiv kantona, a potvrdu o predaji dokumentacije u nadležni arhiv privredno društvo mora dostaviti kantonalnom ministarstvu.

(4) Prestankom ugovora o koncesiji prava iz dozvola reguliranih članom 30. stav 1. tačka c), d), e) i f) ovog zakona prestaju sa odlukom koju izdaje isti organ koji je izdao navedene dozvole.

Član 53. **(Otklanjanje posljedica rudarskih radova)**

Privredno društvo pokriva sve troškove za otklanjanje šteta nastalih kao posljedica rudarskih radova.

Član 54. **(Katastar eksploatacionih polja)**

(1) Kantonalno ministarstvo za izdate dozvole za eksploataciju mineralnih sirovina dužno je voditi katastar odobrenih eksploatacionih polja.

(2) Kantonalno ministarstvo za izdate dozvole dužno je pored katastra iz stava 1. ovog člana voditi Zbirku isprava te popis privrednih društava kojima su izdate dozvole.

E. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA I PROJEKTOVANJE

Član 55. **(Tehnička dokumentacija)**

(1) Tehnička dokumentacija u smislu ovog zakona je:

- a) rudarski projekti;

- b) idejna rješenja rudarskih projekata;
- c) rudarski planovi i karte;
- d) dugoročni i godišnji programi eksploatacije mineralnih sirovina;
- e) dokumentacija o rezervama i pojavama mineralnih sirovina;
- f) dokumentacija o uticaju rudarskih radova na okoliš;
- g) dokumentacija o razvrstavanju rudnika i njihovih dijelova gdje se vrše rudarski radovi po stepenu opasnosti od metana i ugljene prašine; i
- h) dokumentacija postrojenja, opreme i uređaja.

(2) Kod izvođenja rudarskih radova koji nisu u neposrednoj vezi sa eksploatacijom mineralnih sirovina, dozvoljena je upotreba i tehničke dokumentacije koju propisuje poseban zakon iz oblasti graditeljstva.

Član 56. **(Usklađenost tehničke dokumentacije)**

(1) Tehnička dokumentacija iz člana 55. ovog zakona mora biti usklađena sa:

- a) odredbama ovog zakona i važećih tehničkih propisa, propisa o zaštiti na radu i zaštiti zdravlja zaposlenika na radu u rudarstvu, zahtjevima propisanim u urbanističkoj saglasnosti, vodnoj saglasnosti, kao i sa drugim propisima koji su u primjeni u oblasti eksploatacije mineralnih sirovina i
- b) propisima o zaštiti okoliša i zaštiti od požara, ukoliko propisima iz tačke a) ovog člana nije drugačije određeno.

(2) Tehnička dokumentacija iz stava 1. ovog člana treba biti usklađena sa savremenim dostignućima i metodama rudarske, geološke, geomehaničke i drugih tehničkih nauka.

Član 57. **(Vrste rudarskih projekata)**

Za izvođenje rudarskih radova i gradnju rudarskih objekata i ugradnju postrojenja izrađuju se projekti i to:

- a) Glavni rudarski projekt;
- b) Dopunski rudarski projekt i
- c) Pojednostavljeni rudarski projekt.

Član 58. **(Glavni rudarski projekt)**

(1) Glavni rudarski projekat izrađuje se za nove površinske kopove, postrojenja za pripremu i oplemenjivanje mineralnih sirovina.

(2) Projekt iz stava 1. ovog člana izrađuje se na osnovu bilansnih rezervi mineralnih sirovina A, B i C₁ kategorije, sadržanih na prostoru koji je obuhvaćen projektom.

(3) Dio bilansnih rezervi A + B mora biti najmanje 60% od čega rezerve kategorije A ne mogu biti manje od 10%.

(4) Od ukupno utvrđenih bilansnih rezervi C₁ kategorije kao podloga za projektovanje može se uzeti najviše 50%, pod uvjetom da se kontinuirano naslanja na rezerve B kategorije ili kada njihov prostorni položaj omogućava otkopavanje istim zahvatom otvaranja.

Član 59.
(Dopunski rudarski projekt)

Dopunski rudarski projekt radi se kao dopuna glavnom rudarskom projektu za izvođenje rudarskih radova, gradnju objekata i postrojenja u postojećim rudnicima, za rudarske radove na otvaranju i eksploataciji novih otkopnih polja ili dijela sloja i rudnih tijela, izgradnju i rekonstrukciju rudarskih objekata direktno vezanih uz eksploataciju mineralnih sirovina, izgradnju skladišta eksplozivnih sredstava, otkopnu metodu i izmjenu otkopne metode, tehnologije i postrojenja i dodatna rješenja u okviru rudničke sigurnosti i kolektivne zaštite, djelimičnu ili potpunu eksploataciju zaštitnih stubova i tehničku rekultivaciju.

Član 60.
(Pojednostavljeni rudarski projekt)

Pojednostavljeni rudarski projekt izrađuje se za radove manjeg obima, jednostavnije i tipske objekte, postrojenja i uređaje iz čl. 8. i 9. ovog zakona kao i za nebitna odstupanja od glavnog, odnosno dopunskog rudarskog projekta koji nema uticaja na osnovna projektna rješenja.

Član 61.
(Nostrifikacija projekata)

Utvrdjivanje usklađenosti rudarskih projekata izrađenih u inozemstvu sa ovim zakonom, posebnim zakonima, propisima i standardima uređeno je federalnim propisom.

Član 62.
(Ponovna eksploatacija)

U rudnicima, rudarskim objektima i površinskim kopovima u kojima je potpuno ili trajno obustavljena eksploatacija mineralnih sirovina može se ponovno pristupiti eksploataciji samo na osnovu novog glavnog rudarskog projekta kojeg je odobrilo kantonalno ministarstvo.

Član 63.
(Izrada rudarskih projekata)

(1) Izradu rudarskih projekata može vršiti privredno društvo registrirano za obavljanje tih poslova koje pored općih ispunjava i uvjet da u radnom odnosu ima najmanje tri zaposlenika od čega najmanje jednog zaposlenika one struke za koju se radi projekt (geološka, rudarska, elektrotehnička, geodetska, rudarsko- mjeračka, mašinska i građevinska).

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, izradu rudarskih projekata za rudarske objekte na površini i to: garderobe sa kupatilom, stanice za spašavanje, dispečerski centri, regulacija vodotoka, sonovode, sistem veza za specifične radove na izgradnji i sanaciji rudarskih objekata mogu uraditi privredna društva koja ispunjavaju uvjete za projektovanje, odnosno izradu investiciono-tehničke dokumentacije prema propisima iz oblasti građenja.

Član 64.
(Osposobljenost lica za izradu rudarskih projekata)

(1) U privrednom društvu iz člana 63. ovog Zakona rudarski projekt može izrađivati projektant - diplomirani inženjer odnosno struke, koji ima položen stručni ispit i najmanje pet godina radnog iskustva, od čega najmanje tri godine u privrednom društvu na poslovima one vrste za koje se izrađuje projekt (rudarski, geološki, geodetski, rudarsko-mjerački, elektrotehnički, mašinski, građevinski i dr.).

(2) Kada u izradi rudarskog projekta učestvuje više projektanata mora se odrediti glavni projektant.

(3) Projektantski nadzor nad izvođenjem rudarskih radova može vršiti lice koje ispunjava uvjete određene za projektanta.

Član 65.
(Ovlaštena lica)

Ovlašteno lice privrednog društva mora uz rudarski projekt priložiti dokaz da projektant i glavni projektant rudarskog projekta ispunjavaju uvjete iz člana 64. stav 1. ovog zakona.

Član 66.
(Pisana izjava)

(1) Projektant koji je izradio rudarski projekt ili dio rudarskog projekta i glavni projektant rudarskog projekta pisanom izjavom potvrđuju da su u projektu primijenjeni uvjeti iz člana 56. ovog zakona.

(2) Privredno društvo u kojem je izrađen projekt ili dio rudarskog projekta dužno je pisano izjavu iz stava 1. ovog člana priložiti uz izrađeni rudarski projekt, odnosno dio rudarskog projekta kao poseban akt.

(3) Za sva rješenja i kvalitet projekta odgovorno je privredno društvo u kojem je projekt izrađen, projektant i glavni projektant.

Član 67.
(Revizija rudarskog projekta)

(1) Rudarski projekti iz člana 60. ovog zakona podliježu reviziji u pogledu primjene odredbi člana 56. i 66. ovog zakona.

(2) Za kvalitet revizije projekta odgovorni su privredno društvo u kojem je izvršena revizija i revidenti koji su izvršili reviziju.

Član 68.
(Pravo revizije)

(1) Reviziju rudarskog projekta vrši privredno društvo za svoje potrebe ili drugo privredno društvo koje je registrirano i ima odobrenje za obavljanje poslova revizije rudarskih projekata.

(2) Revizija rudarskog projekta vrši se putem revidenta koji ima stručnu spremu i radno iskustvo iz člana 67. ovog zakona i zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme sa privrednim društvom u kojem se vrši revizija rudarskog projekta.

(3) Reviziju rudarskog projekta ne može vršiti zaposlenik organa uprave, lice koje je učestvovalo u izradi projekta i privredno društvo, odnosno zaposlenik u privrednom društvu u kojem je izrađen projekt.

Član 69.
(Zadatak revidenta)

(1) Revident rudarskog projekta sačinjava izvještaj o izvršenoj reviziji kojim utvrđuje da li je rudarski projekt izrađen u skladu sa odredbama člana 56. ovog zakona.

(2) Ako revident utvrdi da u rudarskom projektu postoje nedostaci, ukazat će na njih i zatražiti da se nedostaci otklone.

Član 70.
(Reviziona klauzula)

- (1) Privredno društvo u kojem je izvršena revizija rudarskog projekta dužno je na rudarskom projektu potvrditi da je izvršena revizija projekta (reviziona klauzula).
- (2) Klauzulom iz stava 1. ovog člana potvrđuje se da je revidirani projekt izrađen u skladu sa odredbama člana 56. ovog zakona.
- (3) Revizionu klauzulu potpisom i pečatom ovjerava ovlašteno lice privrednog društva u kojem je izvršena revizija.
- (4) Uz revidirani projekt privredno društvo iz stava 1. ovog člana prilaže izvod o upisu u sudski registar i odobrenje nadležnog organa za obavljanje poslova revizije rudarskih projekata i dokaze da revidenti rudarskog projekta ispunjavaju uvjete iz člana 64. ovog zakona kao i izvještaj revidenata o izvršenoj reviziji.
- (5) Revizija složenih projekata može se vršiti komisijski, a svaki revident je odgovoran za svoj dio izvršene revizije.
- (6) Revizionu klauzulu sa popisom svih revidenata za projekte iz stava 5. ovog člana potpisom i pečatom ovjerava ovlašteno lice privrednog društva u kojem je izvršena revizija, a potpisuje je predsjednik revizione komisije i svi revidenti.

Član 71.
(Izmjene u projektu za izvođenje radova)

- (1) Ako u toku realizacije glavnog rudarskog projekta dođe do odstupanja od odobrenog projekta u pogledu općih tehničkih rješenja, radi se novi glavni rudarski projekt.
- (2) Ako u toku realizacije glavnog rudarskog projekta dođe do odstupanja od tehničkih projekata pojedinih faza tehnološkog procesa koje ne utiču na opća tehnička rješenja iz glavnog rudarskog projekta, rade se novi tehnički projekti.
- (3) Novi projekti iz stava 1. i 2. ovog člana odobravaju se na način utvrđen u članu 30. i 36. ovog zakona.
- (4) Manjim izmjenama u projektu za izvođenje radova smatraju se izmjene projekta tehničke i tehnološke prirode koje ne pogoršavaju uvjete zaštite na radu.
- (5) Izvođenje radova počinje poslije dobijene pisane saglasnosti projektanta, uz saglasnost službe zaštite na radu. U svim saglasnostima utvrđuje se da se nisu pogoršali uvjeti zaštite na radu određeni u rudarskom projektu.
- (6) Nužna odstupanja od odobrenih dopunskih rudarskih projekata u pogledu izvođenja i postavljanja postrojenja i instalacija kojima se bitno ne odstupaju od osnovnih projektnih rješenja mogu se vršiti samo uz prethodnu saglasnost tehničkog rukovodioca izvođača rudarskih radova, službe zaštite na radu i projektanta.

F. RUDARSKI PLANOV I RUDARSKA MJERENJA

Član 72.
(Planovi i karte)

U cilju pravilnog i sigurnog izvođenja rudarskih radova i racionalne eksploatacije mineralnih sirovina, kao i sprečavanja materijalnih šteta, privredno društvo je na osnovu mjerenja dužno

izrađivati planove, odnosno karte iz kojih se može utvrditi stanje rudarskih radova, njihov međusobni položaj i položaj u odnosu na stare rudarske radove i na objekte i vode na površini.

Član 73.

(Dostava i izrada planova i karata)

(1) Kopije rudarskih planova i karata iz člana 72. ovog zakona moraju se dostaviti kantonalnom ministarstvu na njegov zahtjev.

(2) Način i uvjete za izvođenje rudarskih mjerenja, izradu rudarskih planova i karata, njihova razmjera, izbor sistema koordinata i vođenje rudarsko-mjeračke i druge dokumentacije koja se upotrebljava pri izradi rudarske tehničke dokumentacije, uređeno je federalnim propisom.

Član 74.

(Obavezni planovi i karte)

(1) Privredno društvo mora imati:

- a) situacioni nacrt eksploatacionog polja;
- b) geološku kartu eksploatacionog polja i njegovog okoliša, kao i karakteristične geološke profile;
- c) plan rudnika sa ucrtanom situacijom površinskog kopa sa podacima o slijeganju terena;
- d) otkopne i etažne planove svih površinskih rudarskih radova;
- e) planove energetske mreže (električna mreža, komprimirani zrak i dr.) i vodovodne mreže;
- f) plan sistema veza, daljinskog nadzora i uzbunjivanja;
- g) planove tektonike i
- h) plan odbrane i spašavanja od skupnih opasnosti i udesa.

(2) Za rudnike sa velikim pritokom vode i složenom tektonikom, kantonalni ministar može propisati i vođenje hidrogeoloških planova i karte tektonike.

Član 75.

(Priključivanje rudarskih mjerenja)

Situacioni plan eksploatacionog polja i rudarska mjerenja na osnovu kojih se izvode rudarski radovi, izrađeni rudarski planovi i projekti moraju biti priključeni na državnu geodetsku osnovu.

Član 76.

(Mjeračke knjige)

O svim izvršenim mjerenjima privredno društvo dužno je voditi mjeračke knjige koje se ovjeravaju prema propisima o ovjeri poslovnih knjiga.

Član 77.

(Lica za obavljanje rudarskih mjerenja)

(1) Rudarska mjerenja vrše i planove izrađuju, odnosno dopunjavaju samo lica koja za ove poslove imaju stručnu kvalifikaciju (rudarski mjerači i geodeti).

(2) Kod izrade novih rudarskih planova u njih se moraju prenijeti i svi detalji iz starih rudarskih planova, kao što su stari radovi i rasjedi, visinske kote i dr.

Član 78.
(Korištenje zemljišta za premjer)

Korisnici i vlasnici zemljišta dužni su dozvoliti privrednom društvu, odnosno izvođaču radova premjeravanje i postavljanje geodetskih tačaka i oznaka eksploatacionog polja.

Član 79.
(Dostavljanje planova)

(1) Kopije planova iz člana 74. tačka od a) do g) ovog zakona privredno društvo dužno je dostaviti na zahtjev kantonalnog ministarstva.

(2) Ako privredno društvo ne izvrši izmjene i dopune rudarskih planova svakih šest mjeseci kantonalni ministar odredit će izvođača koji će izmjene i dopune izvršiti na trošak privrednog društva.

Član 80.
(Plan eksploatacije mineralnih sirovina)

Privredno društvo dužno je izraditi dugoročni program i godišnji plan eksploatacije mineralnih sirovina i dostaviti ga kantonalnom ministarstvu na zahtjev istog.

Član 81.
(Usklađenost rudarskih projekata sa propisima koji reguliraju zaštitu okoliša)

Privredno društvo ili izvođač rudarskih radova dužan je rudarske projekte i nadzor o uticaju svoje djelatnosti na okoliš uskladiti sa propisima koji reguliraju zaštitu okoliša.

G. NADZOR

Član 82.
(Nadzor)

(1) Nadzor nad provedbom ovog zakona i propisa vrši kantonalno ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor vrši Kantonalna uprava za inspekcijske poslove na osnovu ovog zakona i Zakona o inspekcijama Unsko-sanskog kantona.

Član 83.
(Rudarska inspekcija)

Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog zakona i na osnovu njega donesenih propisa, tehničkih propisa, propisa o zaštiti od požara pri izvođenju rudarskih radova, propisa o tehničkim normativima o zaštiti na radu i zaštite zdravlja zaposlenika i drugih propisa pri eksploataciji mineralnih sirovina, te izvođenju drugih radova vrši kantonalna rudarska inspekcija (u daljnjem tekstu: inspekcija) prema ovom zakonu i Zakonu o inspekcijama Unsko-sanskog kantona.

Član 84.
(Kantonalni rudarski inspektor)

Poslove kantonalnog rudarskog inspektora (u daljnjem tekstu: inspektor) može obavljati lice koje ima visoku stručnu spremu rudarskog smjera, najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja u privrednim društvima koja se bave eksploatacijom mineralnih sirovina, položen stručni ispit za tehničko rukovođenje u rudarstvu i koje ispunjava uvjete iz člana 54. Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH.

Član 85.
(Nadležnost inspekcije)

(1) Inspekcija vrši inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa koji se odnose na:

- a) eksploataciju mineralnih sirovina;
- b) tehničke mjere pri obavljanju rudarske djelatnosti;
- c) zaštitu na radu pri eksploataciji mineralnih sirovina;
- d) zaštitu od požara i eksplozije pri eksploataciji mineralnih sirovina;
- e) izgradnju i održavanje rudarskih objekata, postrojenja i uređaja;
- f) transport, uskladištenje i rukovanje eksplozivnim materijalom;
- g) izvođače radova;
- h) tehničko rukovođenje i nadzor i
- i) rudarska mjerenja, pravilnu izradu i redovno dopunjavanje rudarskih planova -karata i ostalu dokumentaciju potrebnu za pravilno tehničko i racionalno izvođenje rudarskih radova i ažurno vođenje mjeračkih knjiga.

(2) Inspektor nadzire i rad pogona koji su u neposrednoj vezi sa tehnološkim procesom izvođenja rudarskih radova i elektropostrojenja, kao i uređaja i instalacija pri izvođenju rudarskih radova.

Član 86.
(Ovlaštenja inspektora)

(1) Pri vršenju inspekcijskog nadzora inspektor ima ovlaštenja:

- a) u svako doba ući u sve poslovne i pogonske prostorije;
- b) pregledati rudarske objekte, postrojenja, uređaje i instalacije;
- c) pregledati tehničku i drugu dokumentaciju;
- d) utvrditi identitet lica koja izvode rudarske radove;
- e) privremeno izuzeti tehničku dokumentaciju ili je fotokopirati;
- f) fotografisati lokacije na kojima je zabranio radove;
- g) uzeti potrebne podatke ili osnovne uzorke mineralnih sirovina ili drugog materijala;
- h) tražiti pomoć stručne organizacije ili pojedinih stručnih lica i
- i) privremeno zabraniti izvođenje rudarskih radova.

(2) Inspektor može u trajanju do osam dana izuzeti dokumentaciju koja mu je potrebna za utvrđivanje činjeničnog stanja o razmatranom predmetu i ako su prekršene odredbe ovog Zakona, tehničkih propisa i propisa iz oblasti zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika i drugih propisa donesenih na osnovu ovog Zakona, ili ako sumnja da je učinjen prekršaj.

(3) O izuzimanju dokumentacije iz stava 2. ovog člana inspektor izdaje privrednom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova potvrdu sa popisom izuzete dokumentacije.

(4) Inspektor u svom radu primjenjuje i prava utvrđena u članu 68. i 69. Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH.

(5) Ako se u vršenju inspekcijskog nadzora inspektoru onemogući obavljanje pregleda ili pruži fizički otpor ili ako se takav otpor osnovano očekuje, inspektor može zatražiti pomoć nadležne policije.

(6) Nadležna policija obavezna je pružiti potrebnu zaštitu i omogućiti inspektoru obavljanje inspekcijskog pregleda.

Član 87.
(Dužnosti inspektora)

(1) Inspektor mora odmah na licu mjesta otpočeti sa istragom okolnosti pod kojima je došlo do smrtnih slučajeva ili grupnih nesreća, odrediti mjere i na zahtjev nadležnog organa izdati pisano mišljenje o uzrocima nesreće.

(2) Nadziranje rudarskih radova koji nisu obuhvaćeni u stavu 1. ovog člana inspektor mora vršiti najmanje jednom godišnje.

Član 88.
(Dužnosti privrednog društva, odnosno izvođača rudarskih radova)

(1) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je inspektoru omogućiti vršenje inspekcijskog nadzora.

(2) Privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova dužan je omogućiti uvid u svu dokumentaciju društva, a na traženje inspektora odrediti jedno ili više lica koja će sudjelovati u utvrđivanju činjeničnog stanja pri obavljanju inspekcijskog pregleda..

Član 89.
(Zapisnik o inspekcijskom pregledu)

(1) O obavljenom inspekcijskom pregledu inspektor je obavezan sastaviti zapisnik navodeći činjenično stanje utvrđeno tim pregledom.

(2) Zapisnik sastavlja inspektor koji je izvršio inspekcijski pregled. Ako je inspekcijski pregled obavilo istovremeno više inspektora po istom nalogu (kolektivni inspekcijski pregled) u tom slučaju zajednički sastavljaju jedan zapisnik.

(3) Zapisnik osim navoda propisanih u Zakonu o upravnom postupku, sadrži i navode koje je neophodno navesti u obavljanju inspekcijskog pregleda.

(4) Zapisnik o inspekcijskom pregledu je javna isprava osim onih dijelova zapisnika na koje je subjekt nadzora dao primjedbu da nije pravilno sastavljen.

Član 90.
(Upravne mjere)

Kad inspektor utvrdi da privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova ne postupa ili nepotpuno postupa prema obavezama koje su mu određene propisima, dužan je prema utvrđenom činjeničnom stanju u zapisniku o obavljenom inspekcijskom pregledu naložiti odgovarajuće upravne mjere i to:

- a) narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti na način i u roku kako je određeno ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega;
- b) narediti privremenu zabranu izvođenja radova;
- c) narediti zabranu izvođenja radova;
- d) narediti poduzimanje odgovarajućih upravnih radnji koje su privredni subjekt i drugo pravno lice, institucija koja ima javna ovlaštenja, odnosno organ uprave obavezni poduzeti;
- e) prisilno provesti izvršenje određene upravne mjere kada je privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova sam ne izvrši;
- f) izreći novčanu kaznu na licu mjesta kako je određeno ovim zakonom;
- g) podnijeti prijavu protiv privrednog društva, odnosno izvođača rudarskih radova i odgovornog lica za učinjeni prekršaj ili krivično djelo;
- h) odrediti i druge mjere i obaviti radnje određene ovim zakonom i posebnim propisima;

- i) izreći zabranu rada u pogonu ili na određenim poslovima, ako utvrdi nedostatke iz člana 88. ovog zakona;
- j) ako se nedostaci i propusti odnose na mjere zaštite na radu ili mjere za zaštitu života i zdravlja građana usljed kojih može nastati neposredna opasnost po život i zdravlje zaposlenika i drugih građana, inspektor će zabraniti rad u pogonu ili na određenim poslovima dok se postojeći nedostaci ne otklone;
- k) zabraniti ili privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti.

Član 91.

(Privremena zabrana izvođenja rudarskih radova)

Inspektor može rješenjem privremeno zabraniti izvođenje rudarskih radova privrednom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova do otklanjanja nedostataka, ako prilikom inspekcijskog pregleda utvrdi da:

- a) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova nije osigurao potpunu ispravnost sredstava za rad, radni prostor i radni proces kako je to određeno odobrenim projektom i tehničkom dokumentacijom prema odredbama ovog zakona;
- b) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova ne primjenjuje u cijelosti odredbe ovog zakona, tehničke propise, propise iz oblasti zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika i druge propise i opće akte koji se odnose na rudarske radove, odnosno ako se radovi ne izvode u skladu sa odobrenom tehničkom dokumentacijom;
- c) pri korištenju sredstava rada, primjeni radnih postupaka, korištenju radnog prostora koji nije zaštićen prijeti opasnost od povreda, ugrožavanja zdravlja zaposlenika privrednog društva, odnosno izvođača rudarskih radova i ako se zaposlenici ne pridržavaju odgovarajućih uputa za rad;
- d) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova nije postupio u skladu sa usmeno izrečenim naređenjem inspektora;
- e) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova onemogućava obavljanje inspekcijskog pregleda;
- f) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova nije postupio po rješenju za otklanjanje nedostataka.

Član 92.

(Zabrana izvođenja rudarskih radova)

Inspektor mora rješenjem zabraniti izvođenje rudarskih radova privrednom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova, ako prilikom inspekcijskog pregleda utvrdi da:

- a) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova izvodi rudarske radove bez dozvole za izvođenje radova ili se rudarski radovi ne izvode prema odobrenoj projektnoj i tehničkoj dokumentaciji, ili se rudarski radovi izvode suprotno tehničkim propisima, propisima iz oblasti zaštite na radu i zdravlja radnika i drugim propisima koji se odnose na rudarske radove i općim aktima izvođača rudarskih radova, što može ugroziti živote i zdravlje zaposlenika, sigurnost saobraćaja i susjednih objekata i uzrokovati nastanak veće materijalne štete;
- b) kod privrednog društva, odnosno izvođača rudarskih radova zaposlena su lica koja ne ispunjavaju uvjete o stručnoj osposobljenosti prema odredbama ovog zakona;
- c) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova ili njegovo odgovorno lice i pored usmenog naređenja inspektora ponovno krši odredbe tehničkih propisa, propisa iz oblasti zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika i drugih propisa koji se odnose na rudarske radove, te općih akata izvođača rudarskih radova prema ovom zakonu;
- d) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova koristi objekte, postrojenja, uređaje i instalacije bez upotrebne dozvole, što neposredno ugrožava sigurnost objekata i uređaja, život i zdravlje ljudi, odvijanje saobraćaja, susjedne objekte i okoliš i predstavlja neposrednu opasnost za život i zdravlje zaposlenika i

- e) privredno društvo, odnosno izvođač rudarskih radova pri izvođenju radova zahvata i područje van prostora određenog dozvolom za eksploataciju prema ovom zakonu.

Član 93.
(Zabrana obavljanja djelatnosti)

(1) Inspektor mora rješenjem zabraniti obavljanje djelatnosti privrednom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova, ako prilikom inspekcijskog pregleda utvrdi:

- a) da za obavljanje djelatnosti ne ispunjava zakonom propisane uvjete;
- b) da se pri obavljanju djelatnosti ne primjenjuju propisi i standardi; i
- c) ako izradu i reviziju tehničke dokumentacije obavljaju lica koja ne ispunjavaju uvjete prema ovom zakonu.

(2) Trećim licima (pravnim i fizičkim) inspektor će utvrditi upravnu mjeru ukoliko obavljaju djelatnost u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 94.
(Usmeno određivanje upravne mjere)

(1) U inspekcijskom pregledu inspektor će privrednom društvu, odnosno izvođaču rudarskih radova usmeno odrediti upravnu mjeru i narediti da se odmah izvrši:

- a) kad je to obavezan prema ovom zakonu i
- b) kad je u nastaloj situaciji neophodno, prema ocjeni inspektora, poduzeti radnje na otklanjanju neposredne opasnosti po život i zdravlje zaposlenika i građana ili nastanak veće materijalne štete.

(2) Sadržaj usmene upravne mjere inspektor upisuje u knjigu rudarskog nadzora i u zapisnik o inspekcijskom nadzoru.

Član 95.
(Rok za donošenje rješenja)

(1) Upravnu mjeru inspektor određuje rješenjem.

(2) Rješenje o određenim upravnim mjerama inspektor je dužan donijeti u rokovima utvrđenim zakonom, a u hitnim slučajevima najkasnije u roku od tri dana po isteku roka za davanje primjedbi na zapisnik o izvršenom inspekcijskom nadzoru.

(3) O usmeno izrečenim upravnim mjerama inspektor je dužan donijeti rješenje u roku od tri dana od dana izricanja tih mjera.

Član 96.
(Izvršenje rješenja)

(1) Izvršenje rješenja prati inspektor i utvrđuje po službenoj dužnosti.

(2) Izvršenje rješenja inspektor utvrđuje kontrolnim pregledom ili drugim pisanim dokazom.

(3) Izvršenje rješenja inspektor može produžiti do 30 dana osim rješenja kojim su upravne mjere usmeno utvrđene.

Član 97.
(Žalba na rješenje)

- (1) Žalba na rješenje o usmeno određenoj upravnoj mjeri nije dopuštena.
- (2) Žalba na rješenje o naloženim upravnim mjerama iz člana 90., 91. i 92. može se izjaviti u roku od osam dana od dana prijema rješenja.
- (3) O žalbi rješava kantonalno ministarstvo.
- (4) Žalba na rješenje inspektora o naloženim upravnim mjerama ne odgađa izvršenje rješenja.
- (5) Protiv rješenja inspektora o usmeno određenoj upravnoj mjeri i rješenja kantonalnog ministarstva donesenog po žalbi može se pokrenuti upravni spor.

Član 98.
(Rok za rješavanje žalbe)

Žalbu na rješenje inspektora o utvrđenoj upravnoj mjeri nadležni drugostepeni organ dužan je riješiti u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

H. ZAŠTITA I UREĐENJE PROSTORA

Član 99.
(Ugrožavanje okoliša)

- (1) Privredno društvo mora osigurati izvođenje rudarskih radova u skladu sa okolinskom dozvolom i urbanističkom saglasnošću tako da ti radovi ne prelaze dozvoljena oštećenja okolice.
- (2) Privredno društvo za vrijeme izvođenja rudarskih radova mora etapno, a najkasnije po završetku rudarskih radova, površinu koja je oštećena rudarskim radovima konačno sanirati i rekultivisati u skladu sa projektom i dozvolom za obustavu eksploatacije iz člana 35. ovog zakona.
- (3) Privredno društvo ne može dobiti odobrenje za eksploataciju na novom eksploatacionom polju, ako ne izvrši tehničku rekultivaciju na ranijem odobrenom eksploatacionom polju.

Član 100.
(Saglasnost za građenje u eksploatacionom polju)

- (1) Za novu gradnju u granicama eksploatacionog polja, prije izdavanja urbanističke saglasnosti, potrebno je prethodno pribaviti mišljenje rudarskog preduzeća.
- (2) Saglasnost iz stava 1. ovog člana može se izdati i kada prema mišljenju privrednog društva koje vrši eksploataciju, postoji opasnost od oštećenja, ali samo ako ne postoji opasnost po život i zdravlje ljudi i ako se investitor pismeno odrekne prava na naknadu štete koja bi mogla nastati kao posljedica izvođenja rudarskih radova.
- (3) Izjava o odricanju prava na naknadu štete mora se ubilježiti u zemljišnim knjigama.

Član 101.
(Građenje u prostoru za eksploataciju)

- (1) Ako javni interes zahtijeva na površini eksploatacionog polja mogu se graditi javni putevi, željezničke pruge, kanali i druge saobraćajnice, elektrovodovi visokog napona, vodovodi, naftovodi, sonovodi i gasovodi, ako se osiguraju zaštitni stubovi kojima će se spriječiti ugrožavanje života ljudi i izgrađenih objekata.

(2) Prije nego se uradi projektna dokumentacija za objekte iz stava 1. ovog člana, investitor mora od privrednog društva tražiti mišljenje o tome koji bi pravac i položaj tih objekata u eksploatacionom polju bio najprimjereniji.

(3) U skladu sa važećim propisima privredno društvo ima pravo na naknadu stvarne štete nastale izgradnjom objekata iz stava 1. ovog člana.

I. KAZNENE ODREDBE

Član 102. (Prekršaji)

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj privredno društvo i drugo pravno lice:

- a) koje vrši eksploataciju mineralnih sirovina bez dozvole nadležnog organa (član 10. i 31.);
- b) koje izvodi rudarske radove bez dozvole za izvođenje rudarskih radova prema projektu (član 36.);
- c) koje stavi u redovnu upotrebu objekte, postrojenja i uređaje prije dobivanja dozvole za upotrebu (član 40.);
- d) ako vrše eksploataciju mineralnih sirovina van odobrenog eksploatacionog polja (član 11.);
- e) ako ne provede propisane mjere zaštite na radu i mjere za sigurnost građana i imovine (član 14., 42. i 43.);
- f) ako na osnovu mjerenja ne izrade ili redovno ne dopunjavaju planove iz kojih se može utvrditi stanje rudarskih radova i njihov međusobni položaj i položaj u odnosu na stare rudarske radove i objekte i vode na površini, ili ne izrade dugoročni program, odnosno godišnji plan eksploatacije ili ako te planove ili kopije planova iz člana 74. ovog zakona na zahtjev ne dostave kantonalnom ministarstvu, ili ne vrše rudarska mjerenja ili ne vode knjigu rudarskog nadzora (član 29., 71., 74., 76. i 80.);
- g) ako u određenom roku rudarskom inspektoru ne prijave početak rudarskih radova ili ga ne obavijeste o licima koja će obavljati poslove tehničkog rukovođenja i tehničkog nadzora, ili ako ne prijave prestanak rudarskih radova (član 39.);
- h) koje obavlja poslove na izradi tehničke dokumentacije, a ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom (član 63.);
- i) ako u izvođenju rudarskih i drugih radova i pri postavljanju postrojenja odstuje od odobrenih projekata bez saglasnosti nadležnog organa (član 71.);
- j) ako nakon završetka ili trajne obustave rudarskih radova na eksploataciji u propisanom roku ne obavijeste kantonalno ministarstvo i nadležnu rudarsku inspekciju i inspekciju za okoliš o provedenim mjerama osiguranja, sanacije i rekultivacije (član 51.);
- k) koje povjeri izradu tehničke dokumentacije ili reviziju projekta ili vršenje periodičnih pregleda, mjerenja i ispitivanja ili izvođenja rudarskih radova privrednom društvu ili drugom pravnom licu koje ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom (član 63. i 68.);
- l) ako nakon završetka ili trajne obustave rudarskih radova u roku utvrđenom u projektu ne izvrše konačnu sanaciju devastiranog zemljišta i rekultivaciju devastiranih površina i okoliša nastalih uticajem rudarskih radova i ne otklone posljedice rudarskih radova ili ne poduzmu potrebne mjere osiguranja za zaštitu života i zdravlja ljudi i imovine, ili ako u toku izvođenja rudarskih radova kontinuirano ne vrše sanaciju i rekultivaciju devastiranog zemljišta (član 51.);
- m) ako ne posjeduju propisanu tehničku dokumentaciju (član 55.);
- n) ako ne organiziraju službu zaštite na radu (član 17.);
- o) ako odmah ne obavijeste kantonalno ministarstvo, organ nadležan za unutrašnje poslove i rudarskog inspektora o svakom smrtnom slučaju, grupnoj povredi, teškoj povredi na radu u privrednom društvu (član 16.);
- p) ako kantonalnom ministarstvu i rudarskoj inspekciji u propisanim rokovima ne prijave svaku privremenu obustavu rudarskih radova ili slučaj pojave opasnosti po živote i zdravlje radnika ili ponovni početak rudarskih radova (član 49.);

- q) ako ne osiguraju izvođenje rudarskih radova prema odobrenoj tehničkoj dokumentaciji i propisima, kao i stalni nadzor svih rudarskih radova, postrojenja i uređaja (član 28.);
- r) ako na poslove vršenja nadzora i tehničkog rukovođenja rudarskim radovima rasporede lice koje ne ispunjava propisane uvjete (član od 18. do 23.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjeno odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava 1. ovog člana.

(3) Za prekršaje iz stava 1. tačka a) i d) ovog člana izreći će se, uz novčanu kaznu:

- a) zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni ili za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja ili kada postoji opasnost da će se takvi predmeti ponovno upotrijebiti za počinjenje prekršaja, bez obzira na to da li su u vlasništvu počinitelja i
- b) mjera oduzimanja imovinske koristi pribavljene izvršenjem prekršaja.

(4) Imovinskom koristi iz stava 3. tačka b) ovog člana smatra se tržišna vrijednost mineralne sirovine dobivene nelegalnom eksploatacijom.

(5) Za prekršaje iz člana 101. ovog člana može se izreći zabrana odgovornom licu da obavlja određenu dužnost u trajanju od jednog do šest mjeseci.

Član 103. (Prekršaji)

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj privredno društvo i drugo pravno lice ako:

- a) u odođenom roku ne prijave kantonalmom ministarstvu nadležnom koje je izdalo dozvolu za eksploataciju iz člana 31. ovog zakona i nadležnoj rudarskoj inspekciji svaku obustavu izvođenja rudarskih radova najkasnije 15 dana prije početka obustave radova (član 49. i 50.);
- b) rudarskom inspektoru ne dozvole postupanje u skladu sa njegovim pravima ili ga ometaju ili sprečavaju na bilo koji način u vršenju nadzora ili ako ne postupe po rješenju rudarskog inspektora (član 85. i član 91. tačka f.).

(2) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM bit će kažnjeno odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava 1. ovog člana.

Član 104. (Prekršaji)

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj privredno društvo i drugo pravno lice u kojem je:

- a) izrađen projekat, ako u njemu nisu riješena sva pitanja sigurnosti pogona i ljudi, podzemnih, površinskih i susjednih objekata, ako nisu ili su nepravilno primijenjeni propisi o zaštiti na radu, normativi i obavezni standardi (član 56.);
- b) izvršena revizija projekta i nije provjerena primjena člana 56. ovog zakona u projektu ili ako je revizija nemarno i nekvalitetno izvršena (član 67.) i
- c) izrađen projekt ili dio rudarskog projekta, ako uz izrađeni projekt ne priloži pisanu izjavu prema odredbama člana 66. ovog zakona kao poseban akt kojim potvrđuje da su u projektu primijenjeni uvjeti iz člana 56. ovog zakona ili dokaz da projektant i glavni projektant rudarskog projekta ispunjavaju uvjete iz člana 64. ovog Zakona (član 64. i 66.).

(2) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjeno odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava 1. ovog člana.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjen:

- a) projektant, ako pri izradi projekta ne primjeni ili nepravilno primjeni propisane mjere i normative zaštite na radu i obavezne standarde (član 56.) i
- b) revident, ako nemarno i nekvalitetno izvrši reviziju rudarskog projekta u pogledu primjene propisanih mjera i normativa zaštite na radu i obaveznih standarda (član 67.).

J. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 105. (Postojeći zaposlenici)

Zaposlenici zatečeni na poslovima tehničkog rukovođenja na dan stupanja na snagu ovog zakona koji su ispunjavali uvjete određene Zakonom o rudarstvu ("Službeni list RBiH", br. 24/93 i 13/94) mogu obavljati ove poslove još dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 106. (Postupci koji su počeli prije stupanja na snagu ovog zakona)

Postupci za dobijanje dozvola iz člana 30. ovog zakona, koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu okončani, završit će se prema propisima koji su bili na snazi na dan predaje zahtjeva.

Član 107. (Primjena postojećih propisa)

Do donošenja propisa iz člana 118. Zakona o rudarstvu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH” broj:26/10) primjenjivat će se propisi ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona i to:

- a) Pravilnik o tehničkim normativima za površinsku eksploataciju ležišta mineralnih sirovina ("Službeni list SFRJ", br. 4/86 i 62/87);
- b) Pravilnik o tehničkim normativima za površinsku eksploataciju arhitektonsko-građevinskog kamena (ukrasnog kamena), tehničkog kamena, šljunka i pijeska te preradu arhitektonsko-građevinskog kamena ("Službeni list SFRJ", br. 11/86);
- c) Pravilnik o tehničkim propisima o rudarskom mjerenju, mjeračkim knjigama i rudarskim planovima ("Službeni list SFRJ", br. 45/60);
- d) Pravilnik o sadržini dugoročnih programa i rudarskih projekata ("Službeni list SR BiH", br. 28/79);
- e) Pravilnik o vođenju evidencija i čuvanju isprava i sadržaju godišnjeg izvještaja iz oblasti zaštite na radu ("Službeni list SRBiH", br. 2/91);
- f) Pravilnik o polaganju stručnog ispita radnika za određene poslove u oblasti rudarstva ("Službeni list SRBiH", br. 2/82);
- g) Pravilnik o općim mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad i uređajima ("Službeni list SFRJ", br. 18/67);
- h) Pravilnik o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi ("Službeni list SFRJ", br. 35/69);
- i) Pravilnik o mjerama zaštite pri rukovanju eksplozivnim sredstvima i miniranju u rudarstvu ("Službeni list SFRJ", br. 8/87 i 12/88);
- j) Pravilnik o tehničkim normativima pri rukovanju eksplozivnim sredstvima i miniranju u rudarstvu ("Službeni list SFRJ", br. 26/88 i 63/88);
- k) Pravilnik o obrascima evidencija o proizvedenim i nabavljenim eksplozivnim materijalima ("Službeni list SRBiH", br. 21/78);

- l) Pravilnik o tehničkim normativima i uslovima koje moraju ispunjavati prodavnice eksplozivnih materija na malo, kontejneri i druga priručna skladišta za držanje eksplozivnih materija i o uslovima i načinu njihovog korištenja ("Službeni list SR BiH", br. 21/78);
- m) Zakon o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova - prečišćeni tekst ("Službeni list SFRJ", br. 39/89 i 36/90);
- n) Pravilnik o načinu prijevoza opasnih tvari u cestovnom saobraćaju ("Službeni list SFRJ", br. 82/90);
- o) Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozije ("Službeni list SFRJ", br. 24/87);
- p) Pravilnik o tehničkim normativima za stabilne posude pod pritiskom ("Službeni list SFRJ", br. 16/83);
- q) Pravilnik o uslovima za utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada i ljekarskim pregledima radnika na tim radnim mjestima ("Službeni list SR BiH", br. 2/91);
- r) Pravilnik o tehničkim normativima za električna postrojenja i uređaje u rudnicima sa površinskom eksploatacijom mineralnih sirovina ("Službeni list SFRJ", br. 66/87);
- s) Pravilnik o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona ("Službeni list SFRJ", br. 53/88 i 54/88);
- t) Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1kV do 400 kV ("Službeni list SFRJ", br. 65/88);
- u) Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova ("Službeni list SFRJ", br. 51/73, 69/73, 11/80, 36/86 i 65/88);
- v) Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja i uređaja od požara ("Službeni list SFRJ", br. 74/90);
- w) Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju niskonaponskih nadzemnih vodova ("Službeni list SFRJ", br. 6/92);
- x) Pravilnik o tehničkim propisima o gromobranima ("Službeni list SFRJ", br. 13/68);
- y) Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja od prenapona ("Službeni list SFRJ", br. 7/71 i 47/76);
- z) Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu od statičkog elektriciteta ("Službeni list SFRJ", br. 62/73);
- aa) Pravilnik o tehničkim normativima za elektroenergetska postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V ("Službeni list SFRJ", br. 4/74 i 13/78);
- bb) Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadajućih transformatorskih stanica ("Službeni list SFRJ", br. 13/78);
- cc) Pravilnik o tehničkim normativima za uređaje elektroenergetskih postrojenja nazivnog napona 10 kV za rad pod naponom 20 kV ("Službeni list SFRJ", br. 10/79);
- dd) Pravilnik o tehničkim mjerama za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja ("Službeni list SFRJ", br. 19/68);
- ee) Naredba o obaveznom atestiranju prijenosnih alata sa elektromotorima ("Službeni list SFRJ", br. 21/87);
- ff) Pravilnik o tehničkim normativima za postavljanje nadzemnih elektroenergetskih vodova i telekomunikacionih kablovskih vodova ("Službeni list SFRJ", br. 36/86);
- gg) Pravilnik o zaštiti na radu pri korištenju električne struje ("Službeni list SR BiH", br. 34/88).

Član 108.

(Primjena postojećih standarda i normativa)

Do donošenja novih standarda i normativa, primjenjivat će se postojeći standardi i normativi iz ove oblasti, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 109.
(Stupanje Zakona na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona".

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE:

mr Husein Rošić

OBRAZLOŽENJE ZAKONA O RUDARSTVU

USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana III 2. Ustava Federacije BiH i člana IV 3. Ustava Unsko-sanskog kantona-Prečišćen tekst («Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona» broj 1/04 i 11/04), prema kojem su federalna vlast i kantoni nadležni za korištenje prirodnih bogastava i člana III 3. (1) Ustava Federacije prema kojem u skladu sa potrebama, nadležnosti mogu biti ostvarene zajednički ili odvojeno; ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti. Prema odredbama člana III 4. Ustava Federacije BiH “Kantoni imaju sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene federalnoj vlasti”.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavom Federacije BiH utvrđeno je da su federalna vlast i kantoni nadležni za korištenje prirodnih bogastava.

Iz ove ustavne odredbe kao i nastalih promjena u organizacionom i društveno ekonomskom sistemu Bosne i Hercegovine proistekla je obaveza da se zakonom urede nadležnosti između Federacije BiH i kantona.

Federacija BiH je donijela Zakon o rudarstvu (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 26/10), te se članom 122. ovog Zakona obavezuju Zakonodavni organi Kantona da donesu kantonalne Zakone o rudarstvu ili iste usklade ukoliko je na nivou Kantona donesen ovakav propis u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog federalnog propisa.

Cilj donošenja ovog zakona je uređivanje ove oblasti sa svih aspekata, a pogotovu sa aspekta eliminisanja bespravne eksploatacije mineralnih sirovina na Kantonu.

Ovim Zakonom o rudarstvu pooštrene su kaznene odredbe za nelegalnu eksploataciju, uz stalno prisustvo inspekcije na Kantonu, zabrana miniranja u nelegalnim kamenolomima i zabrana kupovine materijala iz nelegalnih kamenoloma tako da su stvoreni svi preduslovi eliminisanja bespravne eksploatacije mineralnih sirovina na Kantonu.

U proteklom vremenskom periodu Ministarstvo privrede je u dva navrata pokušavalo putem Vlade i Skupštine USK da donese Zakon o rudarstvu i geološkim istraživanjima. Pokušaji su bili bezuspješni zbog Ustavom utvrđene zajedničke nadležnosti F BiH i Kantona.

Donošenjem na nivou Federacije BiH Zakona o rudarstvu i Zakona o geološkim istraživanjima izvršena je podjela nadležnosti u ovim oblastima između Federacije BiH i Kantona tako da se konačno stekao Ustavni osnov za donošenje ovih Zakona na nivou Kantona.

Budući da je Federacija BiH ovu oblast uredila sa dva propisa: Zakonom o rudarstvu i Zakonom o geološkim istraživanjima, stoga predlažemo da se ova oblast u dijelu koji je u nadležnosti Kantona uredi također sa dva Zakona od kojih je jedan ovaj Zakon o rudarstvu urađen u formi Nacrta.

OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBA

Čl. od 1. do 12. utvrđen je sadržaj zakona, definirani izrazi specifični za rudarsku djelatnost, te navedeni rudarski radovi, rudarski objekti i postrojenja.

Čl. od 13. do 17. definirani uvjeti, način i propisi pri izvođenju rudarskih radova kao i provođenje stručnih poslova u oblasti zaštite na radu i zdravlja zaposlenika na radu.

Čl. od 18. do 29. regulirana su rukovodna lica u rudarstvu, glavno tehničko i tehničko rukovođenje, rukovanje eksplozivnim sredstvima, stručna sprema i radno iskustvo, polaganje stručnih ispita, tehničko vođenje i nadzor i knjiga rudarskog nadzora.

Čl. od 30. do 41. uređuje vrste dozvola i njihov sadržaj, pokretanje postupka i dobivanje dozvola za eksploataciju mineralnih sirovina, dozvola za izvođenje radova po rudarskom projektu, dozvola za upotrebu objekata, postrojenja i uređaja – upotrebnih dozvola.

Čl. od 42. do 48. regulirana je obaveza u provođenju mjera zaštite na radu, upoznavanje zaposlenika u privrednom društvu sa propisima iz oblasti zaštite na radu i sankcije za nepidržavanje provođenja mjera zaštite na radu i pravovremeno odstranjivanje sa posla zaposlenika.

Čl. od 49. do 54. propisana je privremena, potpuna ili trajna obustava eksploatacije, sanacija i rekultivacija posljedica rudarskih radova na okoliš i otklanjanje posljedica rudarskih radova, te vođenje katastra eksploatacionih polja.

Čl. od 55. do 71. uređena je tehnička dokumentacija, vrste rudarskih projekata, izrada i revizija rudarskih projekata, kao i stručna podobnost projekatana i revizora.

Čl. od 72. do 81. regulirana je obavezna izrada i dostava planova i karata, obaveza rudarskih mjerenja i stručna podobnost mjeračkog osoblja.

Čl. Od 82. do 98. obrađen je nadzor nad provođenjem zakona kao i inspeksijski nadzor, nadležnosti i ovlaštenja rudarske inspekcije, prava i dužnosti rudarskih inspektora, zapisnik o inspeksijskom pregledu, upravne mjere, donošenje rješenja, izvršenje rješenja, pravo žalbe na rješenje kao i rok za rješavanje žalbe.

Čl. Od 99. do 101. definirana je obaveza izvođenja rudarskih radova u skladu sa okolinskom dozvolom i urbanističkom saglasnošću, saglasnost za građenje u eksploatacionom polju kao i građenje u istom.

Čl. Od 102. do 104. određene su kaznene odredbe za prekršaje u primjeni zakona.

Čl. 105. do 109. regulisane su prijelazne i završne odredbe, primjena zakona i drugih propisa o rudarstvu i stupanje zakona na snagu.

FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u Budžetu Kantona.

MINISTAR:

Hajrulahović Haše, dipl.ing.maš.